

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 011970 23 U 2
Zenica, 08.11.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici po sudiji Ahmetović Hilmi, uz sudjelovanje zapisničarke Mandžuka Jasmine, u upravnom sporu tužitelja T. F. sin M. iz Z., ulica ..., zastupan po punomoćniku advokatu Kovač Nerminu iz Zenice, protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/2/2-35-1-618-24/18 matični broj: 1134624364 od 04.05.2023. godine, u predmetu uspostave isplate starosne penzije, odlučujući o tužbi od 16.06.2023. godine, donio je dana 08.11.2023. godine slijedeću

PRESUDU

TUŽBA SE ODBIJA KAO NEOSNOVANA.

Obrazloženje

Tužitelj T. F. sin M. iz Z., zastupan po punomoćniku advokatu Kovač Nerminu iz Zenice, podnio je dana 16.06.2023. godine Kantonalnom sudu Zenica tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/2/2-35-1-618-24/18 matični broj: 1134624364 od 04.05.2023. godine kojim je odbijena žalba tužitelja od 27.01.2023. godine podnesena protiv rješenja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mosta – Kantonalna administrativna služba Zenica broj: FZ7/2/1-35-1-260012-26/16 matični broj: 1134624364 od 19.01.2023. godine, a kojim rješenjem je odbijen zahtjev tužitelja od 28.12.2022. godine za naknadu troškova postupka.

U svojoj tužbi tužitelj navodi da je tuženi organ propustio primijeniti član 9. Zakona o upravnom postupku koji propisuje ocjenu dokaza te da iste nije cijenio savjesno niti brižljivo, te da je rješenje u suprotnosti sa članom 103. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i članom 4. i 5. stav 1. alineja 2. Statuta tuženog organa, zatim tužitelj ukazuje na član 206. stav 1. Zakona o upravnom postupku, te na presudu Vrhovnog suda FBiH Sarajevo broj 04 0 U 011970 20 Uvp od 03.11.2022. godine, te tužitelj smatra da se dispozitivom prvostepenog rješenja nije na jasan i nedvosmislen način odredilo koliko iznosi pojedinačni iznos penzije u navedenom periodu i to za svaki mjesec a shodno vremenu dospijeća svake isplate penzije, te da isto nije doneseno u formi rješenja kao izvršne isprave zbog čega je u suprotnosti sa članom 273. stav 1. u vezi sa članom 269. i 272. Zakona o upravnom postupku.

U pogledu obrazloženja drugostepenog rješenja tužitelj smatra da da je obrazloženje nezakonito i da u predmetnoj stvari ne postoji obligaciono – pravni odnos između donositelja rješenja i tužitelja, te da Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju nije predviđena zakonska zatezna kamata te tužitelju takvo pravo ne pripada, i da se tuženi poziva na odluku Vrhovnog suda FBiH ne navodeći kakav je pravni stav Vrhovni sud u toj odluci zauzeo, zatim

se tužitelj poziva na odredbu člana 132. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te da je tužitelju uspostavljena i isplaćena starosna penzija za period 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine u ukupnom iznosu od 26.973,20 KM, te da je ostao u obavezi da obračuna i isplati zakonsku zateznu kamatu na ime iznosa glavnog duga, te da su na ovaj način tužitelju uskraćena prava koja mu pripadaju po zakonu, te da je nesporno da je tužitelju bilo uskraćeno pravo na uživanje imovine za period od 01.03.2018. godine do 11.12.2019. godine te da tuženi organ nije odlučio o sporednom potraživanju odnosno zakonskoj zateznoj kamati na utvrđeni iznos penzije o dospelosti svake pojedinačne penzije u spornom periodu pa do isplate.

Zbog svega naprijed navedenog tužitelj predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će njegovu tužbu uvažiti, osporeni akt tuženog organa i prvostepeno rješenje poništiti te tužitelju utvrditi pravo na isplatu zakonske zatezne kamate na isplaćenu starosnu penziju za period 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine i to od dospelosti svake pojedinačne penzije pa do dana kada je izvršeno plaćanje – spor pune jurisdikcije.

U svojoj tužbi tužitelj je dostavio i troškovnik u iznosu od 842,40 KM sa PDV-om na ime sastava tužbe te sudsku taksu na tužbu i presudu.

Dopisom broj: FZ3/2/2-35-1-618-32/18 matični broj: 1134624364 od 28.07.2023. godine tuženi organ je dao odgovor na tužbu u kojem navodi da osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon niti lični interes tužitelja zasnovan na zakonu, radi čega ostaje kod rješenja u cijelosti i predlaže da se tužba odbije.

Uz naknadni dopis tuženog organa broj: FZ3/2/2-35-1-618-35/18 matični broj: 1134624364 od 12.09.2023. godine dostavljen je Kantonalnom sudu Zenica kompletan upravni spis u ovom upravnom predmetu radi odlučivanja po tužbi od 16.06.2023. godine.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa, kao i prvostepenog rješenja od 19.01.2023. godine u granicama zahtjeva iz tužbe sukladno odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud nalazi da su i prvostepeni organ, a i tuženi organ donijeli pravilna i na zakonu zasnovana rješenja koja se temelje na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju prvostepenog organa, te na pravilnoj primjeni odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH, broj: 13/18 i dr).

Pri ovome sud nalazi da niti prvostepeni organ, a niti tuženi organ nisu povrijedili odredbe člana 9. Zakona o upravnom postupku niti odredbe člana 103. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju niti je došlo do postupanja suprotnom članu 273. stav 1. u vezi sa članom 269. i 272. Zakona o upravnom postupku, niti je postupano suprotno članu 132. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a kako to tužitelj neosnovano navodi u svojoj tužbi.

Odlučujući o tužbi od 16.06.2023. godine sud nalazi da je ista neosnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

Prema stanju spisa dostavljenih ovome sudu proizilazi da je prvostepeni organ, nakon što je Vrhovni sud FBiH Sarajevo donio presudu broj 04 0 U 011970 20 Uvp od 03.11.2022. godine i tužbu tužitelja uvažio te poništio rješenje tuženog organa od 02.06.2020. godine i prvostepenog organa od 15.01.2020. godine i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak, svojim rješenjem od 19.03.2023. godine tužitelju uspostavio isplatu

starosne penzije za period 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine u iznosu od 1242,21 KM, a u obrazloženju svog rješenja prvostepeni organ je u skladu sa članom 9. Zakona o upravnom postupku cijenio sve dokaze na osnovu kojih je donio prvostepeno rješenje.

Nezadovoljan ovakvim rješenjem tužitelj je protiv istoga tuženom organu putem prvostepenog organa uložio žalbu zbog povrede odredaba procesnom prava i zbog pogrešne primjene materijalnog prava ukazujući u žalbi na odredbu člana 206. stav 1. Zakona o upravnom postupku, zatim na presudu Vrhovnog suda FBiH Sarajevo od 03.11.2022. godine te na odredbu člana 273. stav 1. u vezi sa članom 269. i 272. Zakona o upravnom postupku te na povredu člana 9. Zakona o upravnom postupku jer tužitelj smatra da je prvostepenim rješenjem valjalo tužitelju utvrditi pravo na zakonsku zateznu kamatu koja mu nesporno pripada shodno odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

U postupku odlučivanja po navedenoj žalbi tuženi organ je svojim rješenjem, koje se tužbom osporava, žalbu tužitelja odbio, nalazeći da ista nije osnovana, pri čemu je tuženi organ pored hronologije postupanja u ovom upravnom predmetu ukazao na činjenično stanje utvrđeno u ovom upravnom predmetu od strane prvostepenog organa odnosno da je tužitelj rođen ... godine, te da je pravo na starosnu penziju ostvario počev od 05.02.2011. godine i da je tužitelju isplata penzije obustavljena od 01.03.2018. godine primjenom odredaba člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH, broj: 13/18 i dr), te da se tužitelj od 28.02.2021. godine ne nalazi u osiguranju, te također tuženi organ ukazuje i na činjenicu da je prvostepeni organ vodio računa o uputama i pravnim shvatanjima iz citirane presude Vrhovnog suda FBiH od 03.11.2022. godine, te je postupajući shodno članu 242. stav 2. Zakona o upravnom postupku u obrazloženju svog rješenja dao odgovor i na pitanje tužitelja vezano za propuštanje prvostepenog organa da tužitelju prizna pravo na zakonsku zateznu kamatu za sporni period od 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine u smislu da tužitelj sa tuženim organom nema zaključen bilo kakav ugovor te da između tužitelja i tuženog organa ne postoji niti je zasnovan bilo kakav obligaciono – pravni odnos jer su u obligaciono – pravnom odnosu učesnici ravnopravni, zatim tuženi organ ukazuje da su prava i obaveze osiguranika određeni isključivo odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kao *lex specialis* u postupcima ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja, te da navedenim zakonom nije propisana obaveza isplate zateznih kamata, zbog čega i tuženi organ zaključuje da je prvostepeni organ pravilno postupio kada tužitelju svojim rješenjem priznaje pravo na uspostavu isplate starosne penzije za navedeni period u utvrđenom iznosu bez prava na zakonsku zateznu kamatu.

U pogledu ovakvog stava tuženog organa, tuženi organ ukazuje da je identičan stav zauzeo i Vrhovni sud FBiH u svojoj presudi broj 04 0 U 006700 15 Uvp od 17.11.2016. godine.

Prema ocjeni ovoga suda ovakva rješenja upravnih organa su pravilna i na zakonu zasnovana, istim rješenjima upravni organi nisu povrijedili odredbe Zakona o upravnom postupku niti je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava na štetu tužitelja kako to isti neosnovano i ničim utemeljeno ukazuje u svojoj tužbi.

Naime, sud nalazi da su upravni organi donoseći svoja rješenja pravilno postupili kada je tužitelju uspostavljena isplata starosne penzije za sporni period od 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine u utvrđenom iznosu, te da su pravilno postupili kada tužitelju nisu izvršili obračun zakonskih zateznih kamata za iznose starosnih penzija za sporni period, pri čemu su upravni organi pravilno postupili u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u pogledu zakonskih zateznih kamata iz razloga što odredbe navedenog zakona ne propisuju obavezu isplate zakonskih zateznih kamata, a pored toga pravilno tuženi organ

zaključuje da isti sa osiguranikom – tužiteljem nije niti ima zaključen bilo kakvu vrstu ugovora kojim bi se stvorio obligaciono – pravni odnos između tuženog organa i tužitelja, pravilno upravni organi zaključuju da su prava i obaveze i tužitelja i tuženog organa regulirane isključivo odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, pri čemu tuženi organ u smislu ovakvog postupanja i zaključka pravilno ukazuje na presudu Vrhovnog suda FBiH broj 04 0 U 006700 15 Uvp od 17.11.2016. godine.

Na strani 5. citirane presude Vrhovni sud FBiH nalazi da su navodi tužitelja vezani za obračun zakonskih zatezних kamata neosnovani te obrazlaže na način da budući da pravni odnos između tužitelja i tuženog organa nije obligaciono-pravni odnos (učesnici u obligacionom odnosu su ravnopravni), to su prava i obaveze tužitelja i tuženog određeni isključivo odredbama propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju, a kako tim propisima, odnosno odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije predviđena isplata zakonskih zatezних kamata na iznose dospjelih, a neisplaćenih penzija, to tužitelj iz tog razloga ne može ni ostvariti pravo na iste, te ga je stoga i trebalo odbiti sa tim zahtjevom.

Dakle, iz navedene presude Vrhovnog suda FBiH jasno i nedvosmisleno proizilazi zaključak o tome da pravni odnos između tužitelja i tuženog organa nije obligaciono – pravni odnos, pa tako i u ovom upravnom predmetu, te da su prava i obaveze tužitelja i tuženog organa određeni isključivo odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH kojim nije predviđena isplata zakonskih zatezних kamata na iznose dospjelih, a ne isplaćenih penzija, zbog čega niti tužitelj u ovom upravnom predmetu nije mogao ostvariti pravo na isplatu zakonske zatezne kamate, odnosno upravni organi su pravilno postupili kada tužitelju svojim rješenjem nisu izvršili obračun zakonske zatezne kamate jer ista tužitelju niti ne pripada po odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH, broj: 13/18 i dr.).

Donoseći ovakva rješenja, prema ocjeni ovoga suda, niti prvostepeni organ, a niti tuženi organ nisu počinili nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, niti je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava odnosno odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a kako to tužitelj neosnovano navodi u svojoj tužbi.

Odlučujući o tužbi od 16.06.2023. godine sud nalazi da je ista neosnovana, te da tužitelj neosnovano u istoj ukazuje na povrede člana 9. Zakona o upravnom postupku kao i na odredbe člana 273. stav 1. u vezi sa članom 269. i 272. Zakona o upravnom postupku te na povrede člana 103. i 132. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno shodno navodima iz svoje tužbe sud nalazi da tužitelj neosnovano zaključuje da je ovu upravnu stvar valjalo riješiti primjenom odredaba Zakona o obligacionim odnosima i da tužitelju shodno navedenom zakonu pripada pravo na isplatu zakonske zatezne kamate za sporni period od 01.03.2018. godine do 10.12.2019. godine, pri čemu sud nalaz da tužitelj prvenstveno neosnovano smatra da njemu pripada pravo na isplatu zakonskih zatezne kamate iz razloga što takvo pravo, kao što to pravilno zaključuju upravni organi, i kakav zaključak proizilazi iz presude Vrhovnog suda FBiH Sarajevo od 17.11.2016. godine, tužitelju ne pripada iz razloga što odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ne propisuju obavezu obračuna i isplate kamata, te da tužitelj i tuženi organ nisu u bilo kakvom obligaciono – pravnom odnosu iz kojih razlog tužitelju i ne pripada traženo pravo.

Shodno ovakvom stavu upravnih organa, a koji stav kao pravilno prihvata i ovaj sud te shodno stavu Vrhovnog suda FBiH Sarajevo, proizilazi da niti prvostepeni organ a niti tuženi organ nisu mogli povrijediti član 9. Zakona o upravnom postupku jer je prvostepeni organ cijenio sve činjenice i dokaze shodno citiranoj zakonskoj odredbi, te također sud nalazi da

nisu osnovani niti navodi tužitelja vezani za odredbu člana 273. stav 1. u vezi sa članom 269. i 272. Zakona o upravnom postupku, niti je došlo do povrede člana 206. stav 1. Zakona o upravnom postupku u pogledu odlučivanja upravnog organa po zahtjevu ili zahtjevima stranaka odnosno u ovom upravnom predmetu tužitelja.

Neosnovani su navodi tužitelja i u pogledu primjene člana 103. stav 1. i 132. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju iz razloga što je pravilno zaključeno da tužitelju ne pripada pravo na obračun i isplatu zakonskih zatezних kamata, niti se odredba člana 132. stav 1. citiranog Zakona može primijeniti u konkretnoj upravnoj stvari, niti ima mjesta primjeni člana 277. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.

Dakle, kako tužitelj navodima iz svoje tužbe nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa niti prvostepenog rješenja, to je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničarka

Mandžuka Jasmina

S u d i j a

Ahmetović Hilmo

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude žalba nije dopuštena.